

SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ TÂRGU-MUREȘ
Târgu - Mureș, str. Ghe. Marinescu, nr. 50, județul Mureș
Tel: 0265 - 212111, 211292, 217235 ; Fax. 0265 – 215768
Operator de date cu caracter personal înregistrat la ANSPDCP sub nr. 26287

Nr. 5140/18.02.2025

APROBAT
Manager
Ec. Crăciun Ioan Florin

AGENDA DE INTEGRITATE ORGANIZAȚIONALĂ A SPITALULUI CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ TÂRGU MUREȘ

**Document întocmit conform legislației privind
STRATEGIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE 2021-2025**

1. INTRODUCERE

1.1. Contextul general

Sănătatea publică reprezintă un domeniu de o importanță socială majoră, așteptările cetățenilor cu privire la cei care sunt angajați în furnizarea serviciului public medical fiind strâns legate de modul în care este percepută funcționarea politicii publice de sănătate a statului, de nivelul încrederii în sistemul de sănătate public, de funcționarea optimă a instituțiilor medicale în acord cu necesitățile societății. Din această perspectivă, sănătatea publică trebuie să funcționeze în baza unor principii și valori strâns legate de integritate, imparțialitate, supremația interesului public, responsabilitate, răspundere și, nu în ultimul rând, transparență.

În acest context, prevenirea și combaterea corupției constituie o prioritate pentru societatea românească în general, iar pentru instituțiile publice (incluzând unitățile sanitare publice de stat) în special, drept pentru care este necesar ca și în cadrul spitalelor să se manifeste o preocupare constantă de îmbunătățire a calității actului medical prin introducerea unor măsuri eficiente de diminuare a fenomenului de corupție, inclusiv la nivelul unităților sanitare publice.

Strategia Națională Anticorupție 2021-2025 (denumită în continuare SNA), a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021, și are ca scop promovarea integrității, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției în România.

În acest sens, SNA reunește măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției, reglementate de diverse acte normative referitoare la: codul etic/deontologic/de conduită, consilierul de etică, declararea averilor, declararea cadourilor, conflictele de interese, incompatibilitățile, transparența în procesul decizional, accesul la informații de interes public, protecția avertizorului în interes public, interdicțiile post-angajare în cadrul instituțiilor publice (pantouflage), funcțiile sensibile, gestionarea riscurilor de integritate și evaluarea ex- post a incidentelor de integritate.

Viziunea acestei strategii, preluată și în cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș și statuată prin prezenta Agendă, este de a consolida sistemul național de prevenire și combatere a corupției prin consolidarea mecanismelor de identificare și gestionare a riscurilor, amenințărilor și vulnerabilităților circumscrise acestui fenomen, în vederea garantării profesionalismului și eficienței în sectorul public, a siguranței cetățenilor și de a susține un mediu social și economic dezvoltat.

Conducerea Spitalului achizează la idea potrivit căreia promovarea integrității organizaționale în sectorul public, dar și cel privat, este de natură a reduce cazurile de corupție, fraudă și a incidentele de integritate în sectoarele expuse la corupție. Totodată, se consideră că un mediu de integritate robust va sprijini România în atingerea obiectivelor asumate la nivel internațional în domeniul anticorupției și a statului de drept.

Obiectivul major al strategiei organizaționale îl reprezintă accentul pus pe implementarea standardelor de integritate și de a găsi cele mai eficiente mecanisme de aplicare a măsurilor preventive, asumarea agendei naționale anticorupție și a angajamentului de a nu afecta cadrul legislativ și instituțional din domeniul anticorupției. Totodată, sunt necesare consolidarea evaluării riscurilor și a vulnerabilităților la corupție, corelarea și eficientizarea mecanismelor de prevenire, educație și combatere a corupției la nivel organizațional.

Conducerea Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș apreciază ca imperios necesară dezvoltarea și implementarea unor instrumente care să conducă la prevenirea corupției la nivelul unității, la creșterea nivelului de încredere a beneficiarilor în serviciile de sănătate oferite, la transparentizarea procesului decizional și consolidarea capacității manageriale, precum și formarea unei culturi a integrității.

În contextul legislativ al actelor normative care reglementează cadrul general privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție, Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș este obligat să-și definească ansamblul priorităților și obiectivelor instituționale asumate de conducerea entității în vederea respectării și aplicării standardelor legale de integritate, în vederea promovării unui climat de integritate organizațională. Astfel, prin prezenta Agendă de integritate organizațională se vor trasa liniile directe care vor fi avute în vedere pentru elaborarea planului de integritate.

Atât Agenda de integritate cât și Planul de integritate, ca instrumente de acțiune și prevenție în domeniul anticorupției, sunt necesare a fi asumate de managementul de la cel mai înalt nivel, de personalul ce ocupă funcții de conducere, precum și de întreg personalul de execuție din cadrul spitalului. De asemenea, spitalul așteaptă același angajament și din partea pacienților, aparținătorilor și tuturor partenerilor (colaboratori/consultanți/furnizori/prestatori).

Aceste deziderate conturate în documente cu obiective, responsabilități și termene clare pot constitui o politică a Spitalului ce asigură cadrul pentru consolidarea evaluării riscurilor și a vulnerabilităților la corupție, corelarea și eficientizarea mecanismelor de prevenire, educație și combatere a nivel organizațional.

Ca prioritate, se subliniază necesitatea implementării unui Cod de Conduită Etică și Conduită Profesională, aplicabil tuturor categoriilor profesionale care activează în unitatea sanitară.

Educația anticorupție reprezintă de asemenea o prioritate majoră. Este necesar ca angajații și persoanele care ocupă funcții de conducere, să cunoască standardele legale de integritate (protecția avertizorului în interes public, gestionarea funcțiilor sensibile, funcționarea corectă a consiliului etic ș.a.), riscurile și vulnerabilitățile la corupție.

Astfel, suplimentar măsurilor de combatere a corupției, este necesar ca agenda de integritate să includă măsuri care vizează latura de prevenire și educare a personalului spitalului (atât cel cu funcții de conducere, cât și cel cu funcții de execuție) cu privire la teme precum: integritatea organizațională și diminuarea riscurilor de corupție, cadrul incriminator național al faptelor de corupție, drepturile omului, accesul la informații publice, transparența decizională, impactul corupției „mici” asupra serviciilor publice, etc.

1.2. Cadrul Juridic

Strategia Anticorupție a Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș pentru perioada 2021-2025, statuată prin prezenta Agendă are drept bază Strategia Națională Anticorupție pe perioada 2021-2025 și vizează prevenirea corupției pe cele trei direcții de acțiune: prevenire, educație, combatere. Prezenta Agendă de integritate organizațională a Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș a fost elaborată în concordanță cu următoarele **acte normative**, cu incidență în domeniu:

1. Constituția României;
2. Legea nr. 286/2009 - Codul Penal;
3. Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 - privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2021-2025 și a documentelor aferente acestora;
4. Legea nr. 78/2000 - pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, modificările și completările ulterioare;
5. Hotărârea nr. 599/2018 - pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție,

precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate;

6. Legea nr. 361/2022 - privind protecția avertizorilor în interes public;

7. Legea nr. 53/2003 - Codul Muncii - republicată, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 144/2007 - privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată;

8. Legea nr. 682/2002 - privind protecția martorilor, republicată cu modificările și completările ulterioare;

9. Legea nr. 190/2018 - privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor);

10. Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 - privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;

11. Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 - pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare;

12. Hotărârea Guvernului nr. 78/2011 - pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 92/2008 privind statutul funcționarului public denumit manager public;

13. Legea nr. 176/2010 - privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;

14. Legea nr. 184/2016 - privind instituirea unui mecanism de prevenire a conflictului de interese în procedura de atribuire a contractelor de achiziție publică;

15. Legea nr. 161/2003 - privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției;

16. Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;

17. Hotărârea nr. 781/2002 privind protecția informațiilor secrete de serviciu;

18. Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

De asemenea, la baza elaborării Agendei de integritate organizațională a Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș au stat și următoarele **documente interne**:

1. Regulamentul de organizare și funcționare al Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;

2. Regulamentul Intern al Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;

3. R-16 Codul de conduită al personalului contractual din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, Ed. II, rev. 0, 10.04.2018;

4. Declarația privind asumarea agendei de integritate organizațional în coordonatele Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025;

5. Decizia de constituire a grupului de lucru pentru implementarea metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș și a direcțiilor stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021.

1.3. Considerații generale

Strategia Națională Anticorupție definește **corupția** ca fiind, pe de o parte, devierea sistematică de la principiile de imparțialitate și echitate care trebuie să stea la baza funcționării administrației publice, și care presupun ca bunurile publice să fie distribuite în mod universal, echitabil și egal și, pe de altă parte, substituirea lor cu practici care conduc la atribuirea către unii indivizi sau grupuri a unei părți disproporționate a bunurilor publice în raport cu contribuția lor.

CORUPȚIA este un abuz de putere săvârșit în exercitarea funcției publice și/sau a profesiei, de un angajat al unei instituții publice, indiferent de statut, structură sau poziție ierarhică, în scopul obținerii unui profit, satisfacerii unor interese personale sau de grup personal, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, persoană fizică ori persoană juridică.

În mod general, prin corupție înțelegem orice abatere de la moralitate, de la cinste și de la datorie, care aduce atingere interesului unei persoane sau interesului public, în favoarea interesului unei alte entități bine determinate, de regulă privată.

1. Transparency International a definit corupția ca fiind folosirea abuzivă a puterii încredințate, fie în sectorul public, fie în cel privat, în scopul satisfacerii unor interese personale sau de grup. Astfel, orice act al unei instituții sau autorități care are drept consecință provocarea unei daune interesului public, în scopul de a promova un interes/profit personal sau de grup poate fi calificat drept „corupție”. Simplul fapt că o persoană investită cu exercitarea unor prerogative de putere publică se folosește de poziția sa pentru a obține alte beneficii decât cele la care în mod legal este îndreptățită, poate fi încadrat în sfera corupției.

2. Această definiție a fost preluată ulterior de Organizația Națiunilor Unite în Convenția împotriva corupției adoptată la New York pe 31 octombrie 2003 și ratificată de România prin Legea nr. nr. 365/2004, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 903 din 05/10/2004.

3. Grupul Multidisciplinar privind Corupția, înființat de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei în anul 1994, a adoptat provizoriu următoarea definiție: „*Corupția cuprinde comisioanele oculte și toate celelalte demersuri care implică persoane investite cu funcții publice sau private, care și-au încălcat obligațiile care decurg din calitatea lor de funcționar public, de angajat privat, de agent independent sau dintr-o altă relație de acest gen, în vederea obținerii de avantaje ilicite, indiferent de ce natură, pentru ele însele sau pentru alții*”.

4. Convenția penală a Consiliului Europei privind corupția, semnată de România la data de 27 ianuarie 1999, definește corupția în cele două modalități de săvârșire, activă și pasivă.

Corupția activă este potrivit Convenției „*promisiunea, oferirea sau darea, cu intenție, de către orice persoană, direct sau indirect, a oricărui folos necuvenit, către un funcționar public, pentru sine ori pentru altul, în vederea îndeplinirii ori abținerii de la a îndeplini un act în exercițiul funcțiilor sale*”.

Tot potrivit Convenției, Corupția pasivă reprezintă „*solicitarea ori primirea, cu intenție, de către un funcționar public, direct sau indirect, a unui folos necuvenit, pentru sine ori pentru altul, sau acceptarea unei oferte sau promisiuni a unui astfel de folos, în vederea îndeplinirii ori abținerii de la a îndeplini un act în exercițiul funcțiilor sale*”.

5. La nivel comunitar, Parlamentul European și Comitetul Economic și Social, a adoptat definiția corupției folosită de Programul Global împotriva Corupției, al Organizației Națiunilor Unite, potrivit căreia corupția reprezintă abuzul de putere pentru obținerea unor beneficii private.

Definirea corupției adoptată la nivel comunitar este reflectată în legislația românească într-un sens mai restrâns, fiind incluse sub titulatura de fapte de corupție infracțiunile clasice de dare și luare de mită, trafic de influență, primire de foloase necuvenite, abuzul în serviciu, dacă este cauza obținerii unor beneficii pentru sine sau pentru altul și infracțiunile asimilate.

6. Privită ca fenomen social, corupția a fost definită în expunerea de motive a Legii nr. 161/2003, ca fiind expresia unor manifestări de descompunere morală, de degradare spirituală sau, ca fenomen juridic, este cel mai mare dușman al statului de drept, al democrației.

7. Strategia Națională Anticorupție definește corupția ca fiind, pe de o parte, devierea sistematică la principiile de imparțialitate și echitate care trebuie să stea la baza funcționării administrației publice, și care presupun că bunurile publice să fie distribuite în mod universal,

echitabil și egal și, de altă parte, substituirea lor cu practici care conduc la atribuirea către unii indivizi sau grupuri a unei părți disproporționate a bunurilor publice în raport cu contribuția lor.

Corupția poate avea ca și consecințe:

- înrăutățirea imaginii sau discreditarea instituției;
- încurajarea iresponsabilității și a practicilor abuzive;
- calitatea slabă a serviciilor medicale acordate populației;
- degradarea valorilor morale.

Prevenirea actelor de corupției este asigurată în cadrul instituției prin următoarele practici:

- reglementarea activităților și a serviciilor specifice;
- asigurarea transparenței și accesului la informațiile de interes public;
- promovarea principiilor și normelor etice;
- asigurarea transparenței și responsabilității în gestionarea fondurilor și bunurilor publice;
- declararea averilor și incompatibilităților;
- prevenirea și soluționarea conflictului de interese;
- instruirea și consilierea personalului;
- evaluarea periodică a modului de îndeplinire a măsurilor anticorupție;

Pentru o mai bună înțelegere a fenomenului, și adoptarea unor măsuri concrete, cu rezultate reale, pentru prevenirea acestuia, mai trebuie înțelese și diferitele tipuri de corupție întâlnite în practică, ori definite ca atare *ex lege*, sau diferitele infracțiuni ori practici reprobabile care intră în sfera acestui flagel al societății actuale, după cum urmează:

➤ **Coruperea pasivă** - este fapta persoanei care ocupă o funcție publică/funcție de demnitate publică, care pretinde sau primește oferte, bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale sau acceptă servicii, privilegii sau alte avantaje, ce nu i se cuvin, pentru a îndeplini, întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni ce ține de obligațiile ei de serviciu, ori pentru a îndeplini o acțiune contrară acestor obligații, precum și pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă.

➤ **Coruperea activă** - este fapta persoanei fizice, care promite, oferă sau dă unei persoane, personal sau prin mijlocitor, bunuri, servicii, privilegii sau alte avantaje în scopuri personale sau de grup pentru a obține de la autorități distincții, funcții, piețe de desfacere sau o oarecare decizie favorabilă.

➤ **Traficul de influență** - presupune primirea de bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, acceptarea de servicii, bunuri sau avantaje, personal sau prin mijlocitor, pentru sine sau pentru o altă persoană, săvârșite cu intenție de către o persoană care are influență sau care susține că are influență asupra unei persoane care ocupă o funcției publică/funcție de demnitate publică, asupra unui salariat al instituției, în scopul de a-l face să îndeplinească sau să nu îndeplinească acțiuni ce intră în obligațiile sale de serviciu, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

➤ **Abuzul de putere/de serviciu** - reprezintă folosirea cu intenție de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes material sau în alte interese personale, dacă această cauzat daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

➤ **Luarea de mită** - presupune luarea de către o persoană care ocupă o funcție publică/funcție de demnitate publică a mitei sub formă de bani, titluri de valoare, alte bunuri sau avantaje patrimoniale, acceptarea de servicii, privilegii sau avantaje, ce nu i se cuvin, pentru a

îndeplini, întârzia, grăbi, facilita îndeplinirea unei acțiuni în interesul mituitorului sau al persoanelor pe care le reprezintă.

➤ **Darea de mită** - presupune oferirea de bani, titluri de valoare, bunuri, avantaje patrimoniale, servicii, privilegii sau alte avantaje unei alte persoane care ocupă o funcție publică/funcție de demnitate publică pentru a îndeplini, refuza, întârzia sau grăbi îndeplinirea unei acțiuni în interes personal sau al persoanelor pe care le reprezintă.

➤ **Încălcarea prevederilor legale privind declararea veniturilor și a proprietății** - presupune nerespectarea prevederilor legale referitoare la declararea, rectificarea declarației efectuate, în scris, pe proprie răspundere, cu privire la veniturile și proprietățile declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere, potrivit legislației în vigoare.

➤ **Încălcarea prevederilor legale cu privire la incompatibilitati și conflict de interese** - presupune nerespectarea prevederilor legale cu privire la măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, referitoare la declararea situațiilor de incompatibilitate și/sau conflict de interese.

➤ **Încălcarea prevederilor legale cu privire la păstrarea secretului de serviciu** - presupune încălcarea prevederilor legale cu privire la măsurile pentru păstrarea secretului de serviciu de către persoanele implicate în gestionarea operațiunilor declarate secret de serviciu.

➤ **Încălcarea prevederilor legale cu privire la gestionarea datelor cu caracter personal** - presupune încălcarea prevederilor legale cu privire la gestionarea datelor cu caracter personal de către persoanele implicate în operațiuni ce implică gestionarea datelor cu caracter personal.

1.4. Definiții

➤ **Amenințare de corupție** - acțiunea sau evenimentul de corupție care se poate produce în cadrul a unei activități specifice a unei autorități sau instituții publice sau al unei structuri din cadrul acestora;

➤ **Integritatea** - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice au obligația de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea obiectivă a atribuțiilor de serviciu și de a lua toate măsurile necesare pentru a evita astfel de situații;

➤ **Etica** - se referă la comportamentul individual, în context organizațional sau nu, care poate fi apreciat sau evaluat, fie din perspectiva valorilor, principiilor și regulilor etice explicite (coduri de etică, coduri de conduită sau alte tipuri de documente fără statut de act normativ), sau tacite (cultura organizațională), fie prin prisma consecințelor acțiunilor însăși;

➤ **Comportamentul integru** - este acel comportament apreciat sau evaluat din punct de vedere etic ca fiind corect. Integritatea, ca valoare individuală, se referă la această corectitudine etică, care nu poate fi delimitată de corectitudinea legală și profesională;

➤ **Comportamentul lipsit de integritate** - este o formă de subminare a misiunii organizației, conducând la un climat organizațional toxic pentru angajați și terți, și afectând interesele legitime ale tuturor celor implicați, inclusiv interesul public;

➤ **Prioritatea interesului public** - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice au datoria de a considera interesul public mai presus de orice alt interes în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Aceștia nu trebuie să se folosească de funcția publică pentru obținerea de beneficii necuvenite patrimoniale sau nepatrimoniale, pentru ei, familiile lor sau persoane apropiate;

➤ **Transparența** - reprezentanții instituțiilor și autorităților publice vor asigura accesul neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional și consultarea societății civile în cadrul acestui proces;

➤ **Agenda de integritate organizațională** - reprezintă ansamblul priorităților și obiectivelor instituționale asumate de conducerea entității în vederea respectării și aplicării standarde legale de integritate, în vederea promovării unui climat de integritate organizațională. Agenda de integritate organizațională jalonează liniile directoare ce vor fi avute în vedere pentru elaborarea planului de integritate;

➤ **Planul de integritate** - ansamblul de măsuri identificate de conducerea instituției ca remedii pentru riscurile și vulnerabilitățile instituționale la corupție identificate. Măsurile preconizate pot viza prevenirea corupției, inclusiv prin educarea angajaților, dar și a publicului-țintă vizat de activitatea instituției/autorității, întreprinderii publice, precum și combaterea corupției. Educarea angajaților va avea în vedere noile tendințe din domeniu, precum utilizarea intervențiilor comportamentale sau gestionarea schimbării climatului intern (utilizarea teoriei schimbării - "theory of change"). Autoritățile și instituțiile publice se vor asigura că formarea profesională ce vizează integritatea va avea în vedere obiective concrete și se va realiza de o manieră sustenabilă. Pentru întreprinderile publice, planurile de integritate vor încorpora îndrumările cuprinse în ghidul de bună practică al OCDE privind controlul intern, etica și conformitatea. Planurile de integritate sunt asumate prin acte juridice, precum ordine sau decizii ale conducerii entității;

➤ **Standarde legale de integritate** - sunt avute în vedere acele măsuri de transparență instituțională și de prevenire a corupției consacrate de legislația națională și reflectate în inventarul anexă la SNA;

➤ **Impact** - dimensiunea efectelor materializării riscurilor de corupție asupra exercitării atribuțiilor autorităților și instituțiilor publice;

➤ **Incident de integritate** - unul dintre următoarele evenimente privind situația unui angajat al unei autorități sau instituții publice din cele prevăzute la art. 3 sau al unei structuri din cadrul acestora:

– încetarea disciplinară a raporturilor de muncă sau de serviciu, ca urmare a săvârșirii unei abateri de la normele deontologice sau de la alte prevederi similare menite să protejeze integritatea funcției publice, inclusiv cele stabilite prin legislație secundară și terțiară, pentru care este prevăzută această sancțiune;

– trimiterea în judecată sau condamnarea pentru săvârșirea unei infracțiuni de corupție sau a unei fapte legate de nerespectarea regimului interdicțiilor, incompatibilităților, conflictului de interese sau declarării averilor;

– rămânerea definitivă a unui act de constatare emis de către Agenția Națională de Integritate, referitor la încălcarea obligațiilor legale privind averile nejustificate, conflictul de interese sau regimul incompatibilităților;

➤ **Materializarea riscului de corupție** - concretizarea unei amenințări de corupție, care conduce la săvârșirea unei fapte de corupție;

➤ **Plan de integritate** - ansamblul de măsuri identificate de conducerea instituției ca remedii pentru riscurile și vulnerabilitățile instituționale la corupție identificate, vizând prevenirea corupției, educația angajaților, dar și a publicului-țintă vizat de activitatea instituției, precum și combaterea corupției;

➤ **Probabilitate** - eventualitatea de materializare a unui risc de corupție;

➤ **Registrul riscurilor de corupție** - document întocmit în cadrul activității de management al riscurilor de corupție de către grupul de lucru responsabil, cuprinzând descrierea riscurilor de corupție identificate în cadrul instituției, domeniul de activitate în care se manifestă, probabilitatea, impactul și expunerea, măsurile de intervenție necesare, termenul de implementare și responsabilul de risc;

➤ **Responsabil de risc de corupție** - personalul responsabilizat prin registrul riscurilor de corupție pentru implementarea măsurilor de prevenire sau control din cadrul autorităților și instituțiilor publice;

➤ **Risc de corupție** - probabilitatea de materializare a unei amenințări de corupție care vizează un angajat, un colectiv profesional sau un domeniu de activitate, determinată de atribuțiile specifice și de natură să producă un impact cu privire la îndeplinirea obiectivelor/activităților unei autorități sau instituții publice din cele prevăzute la art. 3 sau ale unei structuri din cadrul acestora;

➤ **Vulnerabilitate** - slăbiciune în sistemul de reglementare ori control al activităților specifice, care ar putea fi exploatată, putând conduce la apariția unei fapte de corupție;

➤ **Open contracting data standard** - este procesul de transparentizare a procesului de achiziție publică și derulare a contractelor prin punerea la dispoziție a datelor deținute de autoritățile publice și implicarea publicului și mediului de afaceri în identificarea și rezolvarea problemelor în domeniu. Procesul este compus din două etape principale: deschiderea datelor și implicarea cetățenilor și mediului de afaceri. Deschiderea datelor și publicarea lor se fac după standarde recunoscute ca buna practică la nivel internațional Open Contracting Data Standard (OCDS). Deschiderea datelor nu se limitează la procesul de achiziție, ci și la faza de contractare desfășurare a contractelor. Implicarea publicului și a mediului de afaceri aduce beneficii prin găsirea de soluții alternative, mai eficiente, în folosirea banului public, precum și la depășirea unor probleme în derularea procesului de achiziție sau derulare a contractelor. Printre beneficii ar fi important de menționat: folosirea eficientă a fondurilor publice; oferirea posibilității accesării fondurilor publice de către o plajă mai largă de participanți, reducând costurile prin creșterea competiției; oferirea posibilității creșterii calității bunurilor și serviciilor contractate din fonduri publice; prevenirea corupției; promovarea unei analize participative a datelor pentru găsirea de soluții la problemele sectorului public și ale comunităților;

➤ **Consilier de etică** - funcționar desemnat de conducerea instituției publice pentru consiliere etică și monitorizarea respectării normelor de conduită, având următoarele atribuții:

- acordarea de consultanță și asistență personalului din cadrul autorității sau instituției publice cu privire la respectarea normelor de conduită;

- monitorizarea aplicării prevederilor codului de conduită în cadrul autorității sau instituției publice;

- întocmirea de rapoarte privind respectarea normelor de conduită de către personalul din cadrul autorității sau instituției publice;

➤ **Consilier de/pentru integritate** - funcționar ce poate fi desemnat de conducerea instituției publice pentru implementarea și asigurarea cunoașterii de către angajați a standardelor legale de integritate;

➤ **Pantouflage** - noțiunea vizează interdicțiile după încheierea angajării în cadrul instituției publice. Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt:

- să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv;

- să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare

și

- să se asigure că accesul și contactele actualilor, precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

2. SCOP, VALORI ȘI PRINCIPII

2.1. Scopul strategiei

Agenda de integritate organizațională a Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș are următoarele scopuri:

- promovarea eticii și integrității la nivelul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;

- consolidarea capacității instituției de a asigura calitatea și accesul la serviciile publice pentru realizarea interesului public;
- continuarea măsurilor anticorupție pentru prevenirea abaterilor, neregulilor, a suspiciunilor de fraudă, a situațiilor de conflict de interese și incompatibilitate;
- creșterea eficacității și eficientizarea desfășurării tuturor activităților pentru realizarea interesului public.

Aceste scopuri se încadrează și decurg din scopul general al SNA 2021-2025, care este promovarea integrității, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției.

Pentru fiecare tip de intervenție sunt identificate obiective generale și specifice. Toate acestea sunt dezvoltate prin asumarea transparenței decizionale și a unui management deschis, ca o consecință a prezentei Agende de integritate, dublată de abordarea de intervenție strategică în domeniul anticorupției, formată din cele trei componente: prevenire, educație și combatere.

Impactul scontat al Agendei de integritate implementate la nivelul instituției va conduce la:

- modificarea percepției și mentalității angajaților spitalului legată de amploarea fenomenului de corupție în unitățile medicale publice, per general, și în Spitalul Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș, în special;
- reducerea substanțială, a cazurilor de fraudare și corupere a procedurilor de achiziții publice și a incidentelor de integritate în sectoarele vulnerabile identificate;
- implementarea măsurilor preventive anticorupție la nivelul instituției publice, ca parte a unui plan de integritate dezvoltat pe bază de analiză de risc și standarde de control managerial intern.

2.2. Valorile fundamentale

Conducerea Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș acordă maximă prioritate respectării standardelor de etică și morală și se angajează să implementeze toate măsurile necesare prevenirii situațiilor de abuz sau de erori în relațiile pe care instituția le are cu toate categoriile de colaboratori precum și în administrarea patrimoniului și gestionarea fondurilor publice.

De asemenea, conștientizează necesitatea respectării principiilor privind integritatea în cadrul acestei instituții și apreciază necesitatea raportării la standarde de performanță ridicată, dorind să vină în întâmpinarea demersurilor societății civile și a propriilor angajați privind conduita externă și internă a reprezentanților instituției.

La baza tuturor activităților desfășurate în cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș stau următoarele **valori fundamentale**:

a. Voința de a înțelege *importanța unei instituții publice lipsite de corupție* și aportul adus pentru ducerea la îndeplinire a măsurilor prevăzute de Strategia Națională Anticorupție;

b. Prioritatea interesului public - datoria de a considera interesul public mai presus de orice alt interes în exercitarea profesiei si/sau a funcției publice. Obligația de a nu folosi îndatoririle publice pentru obținerea de beneficii necuvenite, patrimoniale sau nepatrimoniale, în scop personal, pentru familie sau pentru persoane apropiate;

c. Integritatea - obligația de a declara orice interese personale care pot veni în contradicție cu exercitarea obiectivă a atribuțiilor profesiei/ funcției publice. Refuzul de a accepta vreun beneficiu financiar sau de orice altă natură de la persoane sau organizații care ar putea influența îndeplin atribuțiilor postului. Totodată, obligația instituției de a lua toate măsurile necesare pentru evitarea situațiilor de conflict de interese și incompatibilități;

d. Transparența - adoptarea unei atitudini deschise și transparente în toate deciziile și acțiunile pe care personalul instituției le întreprinde. Asigurarea accesului neîngrădit la informațiile de interes public, transparența procesului decizional și consultarea membrilor societății civile;

e. Obiectivitatea îndeplinirea atribuțiilor postului, inclusiv ale celor pentru elaborarea anunțurilor publice, atribuirea contractelor, recomandarea unor persoane fizice sau juridice la premii și recompense, aprobarea sau respingerea documentelor interne cu caracter procedural, prin adoptarea unei atitudini obiective, care să conducă la decizii corecte pentru realizarea interesului public;

f. Profesionalismul - promovarea valorilor și principiilor fundamentale în activitățile specifice instituției medicale, printr-o atitudine responsabilă în interesul instituției și a pacientului/cetățeanului.

2.3. Principiile ce stau la baza Strategiei Naționale Anticorupție și a prezentei Agende de integritate organizațională

1. Principiul statului de drept, în baza căruia este consacrată supremația legii, toți cetățenii fiind egali în fața acesteia. Acesta are la bază respectarea drepturilor omului și presupune separația puterilor în stat;

2. Principiul răspunderii, potrivit căruia instituțiile publice răspund pentru îndeplinirea atribuțiilor ce le revin, respectiv pentru modul de implementare și eficiența strategiilor;

3. Principiul gestionării responsabile a riscurilor generate de comportamente lipsite de integritate, ca parte integrantă din procesul managerial desfășurat de către fiecare organizație;

4. Principiul proporționalității în elaborarea și punerea în aplicare a procedurilor anticorupție, potrivit căruia instituțiile publice trebuie să elaboreze, să implementeze și să mențină proceduri puternice, care să fie proporționale cu riscurile și vulnerabilitățile instituționale și dimensionate în funcție de resursele și complexitatea organizației;

5. Principiul răspunderii la cel mai înalt nivel de angajament; politicile "anti-mită" nu vor fi eficiente dacă nu există un mesaj clar dat de instituție de la nivelul cel mai înalt, că mita nu este tolerată. Nivelul superior al conducerii pe fiecare palier al organizației, trebuie să inițieze, să supravegheze și să conducă, prin puterea exemplului, punerea în aplicare a unei politici de respingere a corupției, recunoscând faptul că mita este contrară valorilor fundamentale ale integrității, transparenței și responsabilității și că aceasta subminează eficacitatea organizațională;

6. Principiul prevenirii săvârșirii faptelor de corupție și a incidentelor de integritate potrivit căruia identificarea timpurie și înlăturarea în timp util a premiselor apariției faptelor de corupție sunt prioritare și imperative. Atât instituțiile publice, cât și cele private trebuie să dea dovadă de diligență în evaluarea partenerilor, agenților și contractorilor. Fiecare entitate ar trebui să evalueze riscurile de luare de mită asociate cu intrarea într-un parteneriat sau de contractare a unor acorduri cu alte entități și este dator să efectueze evaluări periodice ale riscurilor. La încheierea de parteneriate sau aranjamente contractuale trebuie să verifice dacă respectivele organizații au politici și proceduri care sunt în concordanță cu aceste principii și orientări;

7. Principiul eficacității în combaterea corupției, care se bazează pe evaluarea continuă a activității instituțiilor cu atribuții în domeniu, atât din punctul de vedere al îndeplinirii cât mai complete a obiectivelor asumate pentru a produce efectele pozitive pe care societatea le așteaptă, cât și al managementului organizațional;

8. Principiul cooperării și coerenței, în baza căruia instituțiile implicate în prevenirea și combaterea corupției trebuie să coopereze îndeaproape, asigurând o concepție unitară asupra obiectivelor ce trebuie îndeplinite și a măsurilor ce urmează a fi luate;

9. Principiul parteneriatului public-privat, care recunoaște importanța cooptării societății civile și a mediului de afaceri în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire a corupției;

10. Principiul accesului neîngrădit la informațiile de interes public și al transparenței decizionale.

3. POLITICA INTERNĂ PRIVIND AVERTIZAREA ÎN INTERES PUBLIC

3.1. Particularități interne ale abordării unei situații ce intră în sfera Legii nr. 361/2022

Necesitatea existenței unor reglementări interne care să faciliteze procesul de semnalare a posibilelor încălcări ale legii are la bază Legea nr. 361/2022 - privind protecția avertizorilor în interes public. Adoptarea Legii nr. 361/2022 s-a realizat din nevoia autoreglării sistemului de integritate în cadrul administrației publice și al serviciilor publice. Persoanele care semnalează încălcări ale legii sunt protejate împotriva eventualelor represalii din partea celor interesați să păstreze tăcerea. Prin avertizarea în interes public se asigură premisele dezvoltării unui sistem care să încurajeze atitudinea civică, precum și respectarea principiului nesancționării abuzive.

Ideea care stă la baza aplicării acestui act normativ este aceea că fiecare persoană poate avea, în anumite momente, obiecții asupra unor aspecte care se produc la locul său de muncă sau într-o instituție publică. Aceste obiecții trebuie analizate și implementate, în vederea adoptării unor soluții corective adecvate. În situația în care aceste obiecții se referă la corupție sau la o conduită ilicită, sau care contravine eticii și/sau deontologiei profesionale, conduită ce afectează alte persoane (din cadrul instituției, sau din afara ei), este esențială identificarea și cunoașterea etapelor de parcurs pentru realizarea unei avertizări în interes public. Trebuie avut însă în vedere că, de teama represaliilor, pot apărea îndoieli în legătură cu raportarea obiecțiilor apărute și se poate ajunge la situația în care aceste raportări să încline spre neluarea unei decizii de avertizare. O astfel de reacție are și o alta cauză: persoana ascunde situațiile create pe motiv de afinități față de colegi sau față de managementul instituției, din temerea de a fi etichetat ca și persoană care creează situații critice, situații care pot genera nesiguranță în legătură cu activitatea ce face obiectul sesizării.

3.2. Obiectivul politicii interne privind avertizarea în interes public

Obiectivul vizat de aceasta politică este de a asigura orice persoană care sesizează existența unei conduite corupte sau care contravine eticii și deontologiei profesionale, sau care semnalează fapte prin care a fost încălcată legea, că este corect să transmită situația apărută funcțiilor ierarhic superioare, în condiții de maximă siguranță.

3.3. Scopul politicii interne privind avertizarea în interes public

Politica internă privind avertizarea în interes public urmărește crearea și menținerea unui mediu integru în instituție, și are drept scop pe de o parte, protejarea persoanelor din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș care reclamă ori semnalează, cu bună credință, fapte care presupun încălcări ale legii, în conformitate cu prevederile Legea nr. 361/2022 - privind protecția avertizorilor în interes public, iar pe de altă parte crearea și menținerea unui mediu de muncă în care angajații Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș să fie în măsură să avertizeze cu privire la eventuale practici abuzive sau de proastă administrare, ori fapte de corupție, cu certitudinea că avertizările vor fi tratate cu maximă obiectivitate și seriozitate.

Politica privind avertizarea în interes public se adresează tuturor angajaților și cetățenilor, și este concepută pentru:

- ♦ a veni în întâmpinarea persoanelor care, cu bună credință, sesizează săvârșirea unor abuzuri și încălcări ale legilor, considerând că în acest mod își fac datoria față de instituție și beneficiarii serviciilor medicale publice;
- ♦ a proteja persoanele care sesizează fapte prin care a fost încălcată legea, nepermițând hărțuirea acestora, inclusiv presiunea informală;

- ♦ a aduce la cunoștință căile pe care o persoană trebuie să le urmeze în cazul în care nu este mulțumită de răspunsul primit;
- ♦ a oferi garanția protecției de eventualele represalii în cazul în care îngrijorările exprimate sunt întemeiate și formulate cu bună credință.

Politica privind avertizarea în interes public se aplică și persoanelor ale căror raporturi de muncă nu au început încă și care efectuează raportări prin intermediul canalelor de raportare interne sau externe sau divulgă public informații privind încălcări ale legii obținute în timpul procesului de recrutare sau altor negocieri precontractuale sau în cazul în care raportul de muncă sau raportul de serviciu a încetat.

De asemenea, politica privind avertizarea în interes public se aplică și persoanelor care raportează sau dezvăluie public informații privind încălcări ale legii în mod anonim.

Modalitățile de raportare sunt următoarele:

- a) raportarea internă;
- b) raportarea externă.

Potrivit legii, raportarea privind încălcări ale legii se efectuează, în principal, prin intermediul canalelor interne de raportare existente. Avertizorul în interes public care efectuează o raportare privind încălcări ale legii poate alege, însă, între canalul intern de raportare și canalul extern de raportare. La alegerea canalului de raportare avertizorul în interes public poate lua în considerare aspecte precum:

- a) existența riscului de represalii, în cazul raportării prin canalele interne;
- b) imposibilitatea remedierii încălcării în mod eficace prin intermediul canalelor interne de raportare.

Așa cum dispun prevederile Legii nr. 361/2022, este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc:

- a) orice suspendare a contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;
- b) concedierea sau eliberarea din funcția publică;
- c) modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;
- d) reducerea salariului și schimbarea programului de lucru;
- e) retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanței profesionale individuale, inclusiv a funcționarilor publici, sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;
- f) aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare;
- g) constrângerea, intimidarea, hărțuirea;
- h) discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;
- i) refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;
- j) refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;
- k) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;
- l) includerea pe o listă sau într-o bază de date negativă, pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu își va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;
- m) rezilierea unilaterală extrajudiciară a unui contract pentru bunuri sau servicii, fără a fi îndeplinite condițiile în acest sens;
- n) anularea unei licențe sau a unui permis;

o) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

3.4. Principiile care stau la baza ideii de protecție a avertizării în interes public

Prin prisma dispozițiilor Legii nr. 361/2022 și a reglementărilor interne existente, principiile care guvernează protecția raportărilor privind încălcări ale legii sunt următoarele:

a) principiul legalității, potrivit căruia autoritățile, instituțiile publice, alte persoane juridice de drept public, precum și persoanele juridice de drept privat au obligația de a respecta drepturile și libertățile fundamentale, prin asigurarea respectării depline, printre altele:

- ⇒ a libertății de exprimare și de informare,
- ⇒ a dreptului la protecția datelor cu caracter personal,
- ⇒ a libertății de a desfășura o activitate comercială,
- ⇒ a dreptului la un nivel ridicat de protecție a consumatorilor,
- ⇒ a dreptului la un nivel ridicat de protecție a sănătății umane,
- ⇒ a dreptului la un nivel ridicat de protecție a mediului,
- ⇒ a dreptului la o cale de atac eficientă și
- ⇒ a dreptului la apărare;

b) principiul responsabilității, potrivit căruia avertizorul în interes public are obligația de a prezenta date sau informații cu privire la faptele raportate;

c) principiul imparțialității, potrivit căruia examinarea și soluționarea raportărilor se fac fără subiectivism, indiferent de convingerile și interesele persoanelor responsabile de soluționarea acestora;

d) principiul bunei administrări, potrivit căruia autoritățile și instituțiile publice, alte persoane juridice de drept public sunt datorate să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență și eficacitate a folosirii resurselor;

e) principiul echilibrului, potrivit căruia nicio persoană nu se poate prevala de prevederile prezentei legi pentru a diminua sancțiunea administrativă sau disciplinară pentru o faptă a sa mai gravă care nu are legătură cu raportarea;

f) principiul bunei-credințe, potrivit căruia este ocrotită persoana care a avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al prezentei legi.

3.5. Definirea unor termeni de bază care prezintă interes în domeniul protecției avertizării în interes public

În sensul Legii nr. 361/2022, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a. încălcări ale legii - fapte care constau într-o acțiune sau inacțiune care constituie nerespectări ale dispozițiilor legale, care privesc domenii cum ar fi: achizițiile publice; serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului; siguranța și conformitatea produselor; siguranța transportului; protecția mediului; protecția radiologică și siguranța nucleară; siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor; sănătatea publică; protecția consumatorilor; protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și a securității rețelelor și sistemelor informatice, prevăzute în anexa nr. 2, încălcări care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii Europene, astfel cum sunt menționate la art. 325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și cum sunt detaliate în măsurile relevante ale Uniunii Europene; încălcări referitoare la piața internă, menționate la art. 26 alin. (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, inclusiv încălcări ale normelor Uniunii Europene în materie de concurență și de ajutoare de stat, precum și încălcări referitoare la piața internă în ceea ce privește actele care încalcă normele privind impozitarea societăților

sau mecanismele al căror scop este obținerea unui avantaj fiscal ce contravine obiectului sau scopului dreptului aplicabil în materie de impozitare a societăților, ce reprezintă abateri disciplinare, contravenții sau infracțiuni, sau care contravin obiectului sau scopului legii;

b. informații referitoare la încălcări ale legii - informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autorităților, instituțiilor publice sau în cadrul altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări;

c. raportare - comunicarea orală sau scrisă de informații, potrivit modalităților prevăzute la art. 5 alin. (4) din lege, cu privire la orice faptă care reprezintă o încălcare a legii;

d. raportare internă - comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii din cadrul unei autorități, instituții publice, persoane juridice de drept public, precum și din cadrul persoanelor juridice de drept privat. Raportarea internă se realizează prin mijloacele puse la dispoziție de spital pentru efectuarea de raportări privind încălcări ale legii, acestea constituind canalele interne de raportare;

e. raportare externă - comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii realizată prin canalele externe de raportare;

f. divulgare publică - punerea la dispoziție, în orice mod, în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii;

g. avertizor în interes public - persoana fizică care efectuează o raportare sau divulgă public informații referitoare la încălcări ale legii, obținute în context profesional;

h. represalii - orice acțiune sau omisiune, directă sau indirectă, apărută într-un context profesional, care este determinată de raportarea internă sau externă ori de divulgarea publică și care provoacă sau poate provoca prejudicii avertizorului în interes public.

3.6. Aplicabilitatea politicii interne privind avertizarea în interes public

Conducerea Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș încurajează raportarea oricărei încălcări a legislației în vigoare, a regulamentului de organizare și funcționare, a regulamentului intern sau a oricărei proceduri, care nu corespunde cerințelor legale și de reglementare aplicabile instituției. Avertizarea în interes public nu trebuie confundată cu raportarea unei nemulțumiri personale. Modalitatea de analiză a acestor obiecții, găsirea unor soluții corective adecvate în cazul în care acestea se impun, sunt specificate în procedura privind semnalarea neregularităților și protecția avertizorilor.

Conducerea Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș îi protejează pe avertizorii care raportează faptele de corupție, garantează confidențialitatea sesizării și anonimatul avertizorului în concordanță cu cerințele Legii nr. 361/2022 - privind protecția avertizorilor în interes public.

4. OBIECTIVE GENERALE ȘI SPECIFICE ȘI ACȚIUNI PRINCIPALE ÎN DOMENIUL PREVENIRII CORUPȚIEI LA NIVELUL SPITALULUI CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ TÂRGU MUREȘ

4.1. OBIECTIV GENERAL nr. 1 - CREȘTEREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE INTEGRITATE LA NIVEL ORGANIZAȚIONAL

4.1.1. Obiectiv specific 1.1. - Implementarea măsurilor de integritate

Măsuri:

4.1.1.1. Adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a declarației privind asumarea Agendei de integritate organizațională, respectiv de aderare la valorile fundamentale, principiile, obiectivele și mecanismul de monitorizare a Strategiei Naționale Anticorupție;

4.1.1.2. Adoptarea și distribuirea în cadrul instituției a Planului de integritate, urmare a consultării angajaților și a evaluării de risc conform Hotărârii Guvernului nr. 599/2018, și asigurarea resurselor necesare implementării acestuia; publicarea Planului de integritate pe site-ul spitalului;

4.1.1.3. Evaluarea anuală a modului de implementare a Planului de integritate și adaptarea acestuia la riscurile și vulnerabilitățile nou apărute, sau nou identificate;

4.1.1.4. Identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție, precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control a acestora, conform Hotărârii Guvernului nr. 599/2018;

4.1.1.5. Identificarea, evaluarea și raportarea unitară a incidentelor de integritate, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 599/2018, precum și stabilirea unor măsuri de prevenire și/sau control urmare a producerii acestora;

4.1.1.6. Dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului electronic de feedback al pacientului, nu doar în ceea ce privește calitatea actului medical de care acesta a beneficiat în cadrul unității sanitare, cât și în ceea ce privește identificarea unor conduite ale personalului spitalului situate în sfera corupției;

4.1.1.7. Promovarea colaborării dintre consilierul de integritate și toate structurile spitalului (secții, laboratoare, servicii, compartimente), și a participării întregului personal al spitalului, atât cel cu funcții de conducere, cât și cel cu funcții de execuție, la activitățile de implementare și monitorizare a Strategiei;

4.1.1.8. Autoevaluarea periodică a gradului de implementare a măsurilor de transparență instituțională și prevenirea corupției (Anexa 3 la SNA – inventarul măsurilor).

4.2. OBIECTIV GENERAL nr. 2 - REDUCEREA IMPACTULUI CORUPȚIEI ASUPRA CETĂȚENILOR

Măsuri:

4.2.1. Consolidarea profesionalismului în carieră a personalului, inclusiv prin aplicarea efectivă a mecanismelor de evaluare a performanțelor, evitarea numirilor temporare în funcții de conducere, transparentizarea procedurilor de angajare în unitatea sanitară;

4.2.2. Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului spitalului și a cetățenilor care intră în contact cu unitatea sanitară (indiferent de calitatea acestora: pacienți, aparținători, colaboratori, etc.), prin organizarea de activități de informare și conștientizare, cu accent pe drepturile cetățenilor în relația cu autoritățile și instituțiile publice și impactul corupției asupra serviciilor publice, cu precădere asupra serviciilor medicale;

4.2.3. Asigurarea unei protecții efective a cetățenilor care sesizează presupuse incidente de integritate săvârșite de furnizorii de servicii publice, în speță medicale, în cazul spitalului;

4.2.4. Sprijinirea formării unei culturi civice de confruntare a fenomenului corupției "mici", respectiv încurajarea cetățenilor de a sesiza incidente de integritate, inclusiv prin utilizarea noilor tehnologii (de exemplu, social media);

4.2.5. Digitalizarea serviciilor care pot fi trecute în planul digital, prin limitarea participării umane la asigurarea acestora, cu scopul de a reduce riscurile de corupție generate de interacțiunea directă cu angajații unității;

4.2.6. Asigurarea participării angajaților la cursuri/programe de formare profesională privind: etica, integritatea, măsuri de prevenire și combatere a neregulilor și corupției, etc.;

4.2.7. Reglementarea procedurilor de obținere cu celeritate a documentelor emise de unitate, atât de către angajați, cât și de către cetățeni.

4.3. OBIECTIV GENERAL nr. 3 - CONSOLIDAREA MANAGEMENTULUI INSTITUȚIONAL ȘI A CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE PENTRU PREVENIREA ȘI COMBATAREA CORUPȚIEI

4.3.1. Obiectiv specific 3.1. - Eficientizarea măsurilor preventive anticorupție prin asigurarea implementării lor efective

Măsuri:

4.3.1.1. Asigurarea aplicării efective și unitare a legislației de transpunere a Directivei nr. 2019/1937 la nivelul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;

4.3.1.2. Derularea de sesiuni de informare adresate sectorului public și a celui privat privind noul cadru legislativ de transpunere a Directivei Uniunii Europene nr. 2019/1937;

4.3.1.3. Intensificarea activităților de implementare a sistemului de control intern managerial conform Ordinului Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 - privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.

4.3.2. Obiectiv specific 3.2. - Extinderea culturii transparenței pentru o guvernare deschisă în administrația publică

Măsuri:

Monitorizarea și evaluarea aplicării standardului general de publicare a informațiilor de interes public prevăzut în Anexa nr. 4 la Hotărârea Guvernului nr. 1269/2021 - privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia; Aceasta include și următorii indicatori: publicarea anuală a sumei fondurilor europene atrase de instituția publică și evidențierea acestui aspect pe pagina de internet a instituției; publicarea pe pagina de internet a autorității contractante a documentelor privind execuția contractului: declarații de calitate și conformitate, procese verbale de recepție, ordine de plată, etc.

4.3.3. Obiectiv specific 3.3. - Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale

Măsuri:

4.3.3.1. Auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice;

Premergător acestei activități de auditare, este necesar a fi desfășurată activitatea de evaluare a riscurilor de corupție, așa cum este aceasta reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 599/2018 - pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate), se desfășoară pentru fiecare dintre riscurile identificate, prin estimarea nivelurilor de probabilitate și impact.

Potrivit prevederilor din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 599/2018, pentru evaluarea riscurilor de corupție se parcurg următoarele etape:

- a) estimarea probabilității de materializare a riscurilor de corupție;
- b) estimarea impactului;
- c) determinarea expunerii la risc;
- d) clasificarea și ordonarea riscurilor de corupție;
- e) determinarea priorității de intervenție.

4.3.3.2. Evaluarea mecanismului de control intern managerial din perspectiva standardului nr. 1 - etica, integritatea, în vederea identificării vulnerabilităților aferente.

4.4. OBIECTIV GENERAL nr. 4 - CONSOLIDAREA INTEGRITĂȚII ÎN DOMENII DE ACTIVITATE PRIORITARE

4.4.1. Obiectiv specific 4.1. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate

Măsuri:

4.4.1.1. Consolidarea mecanismului de priorizare a alocărilor bugetare;

4.4.1.2. Transparentizarea utilizării resurselor publice prin publicarea centralizată a datelor privind achizițiile din sănătate (pe site-ul www.ms.ro și alte platforme informatice);

4.4.1.3. Introducerea în contractul de management / de administrare al spitalului public a unor indicatori de evaluare prin care actele de corupție, incompatibilitățile, abuzurile și conflictele de interese ale personalului din subordine să fie considerate eșecuri de management;

4.4.1.4. Optimizarea implementării Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, la nivelul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;

4.4.1.5. Desfășurarea în spital de activități continue de îndrumare metodologică pe teme privind transparența, etica și integritatea, dedicate personalului din instituțiile din sistemul de sănătate publică.

4.4.2. Obiectiv specific 4.2. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice

Măsuri:

4.4.2.1. Analizarea practicii judiciare în materie de achiziții publice, în cazul litigiilor privind achizițiile publice, în care spitalul a fost parte, analiză utilă pentru unificarea practicii, la nivelul unității sanitare;

4.4.2.2. Identificarea funcțiilor implicate în achiziții publice care sunt vulnerabile la corupție, a domeniilor în care achizițiile publice sunt mai expuse corupției și a etapelor procedurilor de achiziții publice în care apar indicii de corupție;

4.4.2.3. Atragerea și menținerea în sistem a personalului specializat în achiziții publice, inclusiv prin consolidarea statutului acestora, profesionalizarea personalului și asigurarea unui regim de protecție adecvat împotriva tentativelor de intimidare sau corupere;

4.4.2.4. Elaborarea unor proceduri interne pentru procedurile instituționale exceptate de la Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare;

4.4.2.5. Încurajarea utilizării unor abordări inovative pentru implicarea societății civile în monitorizarea integrității achizițiilor publice;

4.4.2.6. Adăugarea în documentația de achiziții a unor chestionare privind programele de integritate ale ofertanților.

4.4.3. Obiectiv specific 4.3. - Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri

Măsuri:

4.4.3.1. Dezvoltarea unui sistem de monitorizare a conformității din perspectiva integrității, la nivelul spitalului public;

4.4.3.2. Consolidarea utilizării Planului de integritate ca instrument managerial pentru promovarea integrității organizaționale în cadrul spitalului;

4.4.3.3. Realizarea schimbului de bune practici în implementarea programelor de integritate între mediul privat și sectorul public;

4.4.3.4. Aplicarea standardelor aferente *open contracting data*;

OCDS (Open Contracting Data Standard) – este un standard deschis, special conceput pentru publicarea datelor și a documentelor corespunzătoare tuturor etapelor procesului de achiziții publice. Standardul OCDS permite deschiderea datelor și a documentelor în toate etapele procesului de contractare prin definirea unui model comun de date. A fost creat pentru a sprijini organizațiile publice să sporească transparența contractelor și să permită o analiză mai aprofundată a datelor cu privire la contractări.

Utilizatorii în contextul acestui standard sunt organizațiile din sectorul public - cumpărători de bunuri, servicii și lucrări.

4.4.3.5. Încurajarea operatorilor privați care sunt parte în contractele de achiziții publice încheiate cu spitalul să introducă în contracte clauze anticorupție, care să permită părții care nu se află în culpă să denunțe unilateral contractul în cazul în care cealaltă parte este condamnată definitiv pentru corupție și să utilizeze chestionare de *due diligence* pentru evaluarea programelor de integritate ale partenerilor de afaceri, pe întreg lanțul de aprovizionare și distribuție.

5. SISTEMUL DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE A STRATEGIEI

Obiectivele procesului de monitorizare și raportare sunt:

- identificarea progreselor înregistrate în implementarea strategiei;
- identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției la nivelul Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș;
- identificarea soluțiilor și a bunelor practici;
- propunerea de măsuri în vederea actualizării planului;
- informarea publicului cu privire la progresele înregistrate.

Rapoartele de monitorizare a stadiului de implementare a strategiei și a planului de integritate (raport semestrial și raport anual) vor fi prezentate conducerii Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș.

Rapoartele vor conține evaluări privind stadiul implementării strategiei, deficiențele constatate și recomandările pentru remediere.

Periodic, obiectivele specifice, măsurile și indicatorii prevăzuți în Strategia Anticorupție a Spitalului Clinic Județean de Urgență Târgu Mureș vor fi revizuite în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor generale.

🌀 RESURSE BUGETARE NECESARE IMPLEMENTĂRII SNA

Finanțarea măsurilor se va asigura din bugetul spitalului.

∞ IMPLICAȚII JURIDICE

Punerea în aplicare a măsurilor preconizate în prezenta Agendă va impune emiterea unor noi reglementări interne, actualizarea celor valabile anterior și emiterea unor decizii interne cu caracter administrativ și normativ pentru structurile și salariații spitalului.

∞ COORDONAREA IMPLEMENTĂRII ȘI MONITORIZĂRII STRATEGIEI

Implementarea SNA se va realiza sub autoritatea Comitetului Director și al Consiliului de Administrație a spitalului și în coordonarea Coordonatorului desemnat prin decizie al implementării SNA în spital.

Președintele Grupul de lucru privind identificarea și descrierea riscurilor de corupție, evaluarea riscurilor de corupție, stabilirea măsurilor de intervenție, monitorizarea și revizuirea periodică a riscurilor de corupție și actualizarea planurilor de integritate

Director financiar-contabil Ec. Toma Doina